Gemeente Leeuwarden

GEMEENTEBLAD

Officiële uitgave van de gemeente Leeuwarden

Nr. 526014

11 november 2026

Terrassenplan Nieuwestad, Peperstraat en Sint Jacobsstraat

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Leeuwarden,

gelet op het bepaalde in hoofdstuk 4 van de Algemene plaatselijke verordening Leeuwarden en hoofdstuk 3.3. van het Horecabeleid Leeuwarden,

Overwegende dat;
- In het najaar 2026 en voorjaar 2027 uitvoering wordt gegeven aan de herinrichting van de binnenstad van Leeuwarden;
- Het ontwerp van de herinrichting aanleiding geeft om een terrassenplan vast te stellen.

Besluiten:

I: vaststellen het terrassenplan voor de Nieuwestad, Peperstraat en Sint Jacobsstraat, zoals aan dit besluit gehecht.
II: Dit besluit treedt in werking met ingang van de dag na publicatie.
III: Dit besluit wordt aangehaald als: Terrassenplan Nieuwestad, Peperstraat en Sint Jacobsstraat.

Aldus vastgesteld in de vergadering van 3 november 2026,

burgemeester.

secretaris.

BIJLAGE 1: Terrastekening is gevoegd als externe bijlage.

BIJLAGE 2: toelichting terrassenplan

In december 2023 is het thans geldende horecabeleid vastgesteld. Onderdeel van dit horecabeleid is het terrassenbeleid. Het terrassenbeleid biedt het kader voor het gebruik van terrassen in de binnenstad en het terrassenplan legt per bedrijf c.q. locatie de begrenzing en oppervlakte van terrassen vast.

Het doel van de herinrichting van de binnenstad is het versterken van de verblijfskwaliteit en daarmee van een aantrekkelijke en vitale binnenstad, met een goed vestigingsklimaat voor ondernemers en een prettig verblijfsklimaat voor bewoners en bezoekers. Met deze herinrichting wordt beoogd de verblijfskwaliteit te versterken en daarmee bij te dragen aan een aantrekkelijke en vitale binnenstad. In dit verband is inmiddels het Beeldkwaliteitsplan opgesteld. Het beeldkwaliteitsplan en het terrassenplan vormen samen het toetsingskader ten behoeve van de terrasvergunningen die door de burgemeester worden verstrekt.

Het ontwerp van de herinrichting heeft aanleidinggeven aanleiding om een terrassenplan vast te stellen. Bepalend is dat terrassen niet worden beschouwd als private ruimten, maar als gebruik van de openbare ruimte. De locatie en omvang moeten daarom passen binnen de structuur, maatvoering en beoogde werking van de vernieuwde straat.

Bij het terrassenplan zijn de volgende uitgangspunten in onderlinge samenhang bepalend voor de begrenzing van de terrassen:
- terrassen leveren een positieve bijdrage aan levendigheid en verblijfskwaliteit en krijgen daarvoor passende ruimte;
- de openbare ruimte is van en voor iedereen en moet verschillende functies kunnen dragen;
- de mix van winkels, horeca en wonen blijft herkenbaar en geen enkele functie domineert het straatbeeld;
- historische gevels, de gracht, de Waag en de pijpen blijven zichtbaar en beleefbaar;
- voldoende ruimte blijft beschikbaar voor lopen, toegankelijkheid en veilig oversteken;
- fietsparkeerplaatsen voor kort parkeren worden logisch verspreid en liggen nabij bestemmingen;
- bomen, beplanting en klimaatadaptieve maatregelen krijgen volwaardige ruimte;
- calamiteitenroutes, opstelplaatsen, laden en lossen, beheer en evenementen blijven mogelijk;
- de terrassen vormen een ordelijk geheel en ongewenste uitbreiding of wildgroei wordt voorkomen.

Terrassen leveren een belangrijke bijdrage aan levendigheid, ontmoeting, gastvrijheid en economische vitaliteit. Voor horecaondernemers zijn zij een wezenlijk onderdeel van de bedrijfsvoering. Het terrassenplan biedt daarvoor ruime mogelijkheden. De bestaande vergunde terrasruimte blijft zoveel mogelijk behouden en op verschillende plaatsen wordt ruimte toegevoegd. Per saldo neemt de terrasruimte in het gebied met circa 65 m^2 toe ten opzichte van de huidige vergunde situatie. De Nieuwestad is echter niet uitsluitend een horecagebied. Het is een gemengd winkel-, horeca- en woongebied, met winkels en dienstverlening op de begane grond en woningen boven de panden.

Juist de combinatie van functies, bezoekersgroepen en gebruiksmomenten maakt de binnenstad aantrekkelijk en economisch weerbaar. Als terrassen aaneengesloten of te omvangrijk worden, kan horeca in het straatbeeld gaan domineren. Dat kan de zichtbaarheid en bereikbaarheid van winkels verminderen, ruimte voor fietsparkeren, groen verdringen en de openbare ruimte een eenzijdiger karakter geven. Op die manier worden winkels en andere functies die ook belangrijk zijn voor een evenwichtige functiemix, minder toegankelijk.

Met onderhavig terrassenplan wordt recht gedaan aan het beschermde stadsgezicht van de binnenstad van Leeuwarden. De waarde daarvan ligt niet alleen in afzonderlijke monumenten, maar ook in de samenhang tussen gevelwanden, straten, grachten, de Waag, de pijpen en de openbare ruimte.
In de huidige situatie blokkeren terrassen en terrasmeubilair op enkele plaatsen het zicht op monumentale gevels, de gracht en de pijpen. Aaneengesloten terraszones kunnen bovendien leiden tot een hokkerig of geprivatiseerd beeld. Daarom zijn in het ontwerp bewust onderbrekingen, doorzichten en open ruimten opgenomen. De locatie en omvang van terrassen zijn afgestemd op belangrijke looplijnen en zichtassen.

Lopen, toegankelijkheid en fietsparkeren
De herinrichting moet uitnodigen tot wandelen, winkelen en verblijven, door onze inwoners en bezoekers. Terrassen mogen herkenbare doorlopende looproutes, oversteekbewegingen, entrees en verblijfsgebieden daarom niet blokkeren of onnodig versmallen. Bij de begrenzing is rekening gehouden met feitelijke loopbewegingen. Op pleinruimten en pijpen lopen mensen niet uitsluitend langs rechte lijnen, maar steken zij ook diagonaal over. Een terras kan daar als obstakel werken en leiden tot omloopbewegingen of conflicten tussen voetgangers en fietsers. Op zulke locaties is gekozen voor geen terras of een beperktere omvang.

Fietsparkeren is een essentieel onderdeel van de bereikbaarheid en het functioneren van de binnenstad. Winkeliers en andere ondernemers hebben belang bij voldoende plekken waar bezoekers hun fiets kort en op logische afstand van de bestemming kunnen stallen. Een uitgangspunt voor de herinrichting is minder losse fietsen op straat, zodat de openbare ruimte overzichtelijker, toegankelijker en aantrekkelijker wordt

Totstandkoming en belangenafweging
Het ontwerp voor de herinrichting is tot stand gekomen in een breed participatieproces. Bij de uitwerking van het terrassenplan is afzonderlijk vrijwel alle met horecaondernemers in de binnenstad gesproken en daarmee is recht gedaan aan inspraak. Hun wensen en bedrijfsbelangen zijn meegewogen. Niet iedere gewenste uitbreiding of locatie is gehonoreerd, omdat ook belangen van winkeliers, bewoners, fietsers, voetgangers, hulpdiensten en de bescherming van het stadsgezicht zwaar wegen.

De uitkomst is een evenwichtige verdeling van de beschikbare ruimte. In algemene zin blijft veel terrasruimte mogelijk en neemt deze per saldo toe. Op specifieke locaties kan een terras kleiner worden, verschuiven of vervallen als de locatie nodig is voor een boom, fietsparkeervak, looproute, zichtlijn, verblijfsplek of veiligheidsruimte. Het gaat steeds om een integrale en locatiegebonden afweging.